

ANTALYA — DÖŞEMEALTI ESKİ VE YENİ HALILARI

NACİ ERER

Döşemealtı, Antalya'nın kuzeyinde geniş bir bölgenin adıdır. Antik devirlerde, yukarı bölgelerden Perge'ye ulaşan yol bu bölgeden geçtiği, geniş taş döşemelerle yapıldığı için bu isim verilmiştir. Bölgenin yirmiden fazla köyü bulunmakta olup, halı için merkez sayılabilecek iki köyü mevcuttur ki, bunlar da Kovanlık ve Aşağı obadır. Merkezî köyü Antalya'ya (33) Km. mesafede bulunan Kovanlık'tır Kovanlık, Antalya-Burdur yolu üzerinde bulunan Kırkgöz'ün Pınarbaşı mevkiine üç Km. dir. Adı geçen iki köyde hemen her evde bir veya birkaç tezgâh çalışır durumdadır. Döşemealtı sadece halıcılık bakımından değil, sili, çuval, heybe ve torba gibi dokuma türleri bakımından da incelenmeye değer bir bölgedir.

Şimdiye kadar ancak beş adet eski Döşemealtı halısı koleksiyonumuza katılmış, yenilerinin ise, imkânlar ölçüsünde inceleme fırsatı bulunmuştur. Elde mevcut eski halılar ile yenileri dikate alınrsa, Döşemealtında büyük boyda halı dokunmadığı anlaşılır. Dokunan halılar hiçbir zaman normal bir seccade ölçüsünü geçmemiştir.

Köylüler halıları kilo ile ölçmektedirlerki bu aynı zamanda halının boyutlarını belirtmektedir. Genel olarak ağırlık için standart ölçüler verilirki, bunlar da (5.5-6-7) Klgr. dir. (7) Klgr. lık bir halı 1.5x2.5 m. olarak ölçülendirilir. İstisna olarak bu kaidenin dışına çıkıldığı olmakta, dolayısıyla halının ölçü-

leri de büyümektedir. Daha büyük boyda dokunan halı 2x4 m. olmaktadır. Fataz az önce de belirtildiği gibi 1.5x2.5 m. den küçük dokunan halılar çoğunluğu teşkil etmektedir.

Elde mevcut beş adet eski Döşemealtı halısından ikisinin ölçüleri birbirine çok yakındır. (Birincisi 108x137, ikincisi 198x130 Cm. dir). Üçüncü halı çok küçük bir namazlık, diğer ikisi ise biraz daha büyük ölçüdedirler. (195x137 Cm.) Kompozisyon itibariyle tek tip gösterirler.

Türk halıcılığında 18. yüzyıl ortalarından itibaren bir duraklama hattâ gerileme başladığı, 19 ve 20. yüzyıllarda da bunun devam ettiği bilinmektedir. En başta bitkisel boyalar yerini sentetik boyalara bırakmıştır. Gerçi halâ bazı bitkilerden boya işlerinde yararlanılmaktadır. Ama eski halılar ile günümüz halılarındaki renkler karşılaştırılmaz. Bugün halılarda muayyen belirli renkler tesbit edilmiş olup, hemen bütün Döşemealtında bu renkler üzerinde durulmaktadır. Bu renkler lâcivert, bordo, kırmızı, yeşil ve beyazdır. Zemin rengi olarak kırmızı, bordo ve lâcivert görülmektedir. Eski halılarda çok kullanılan fıstıki yeşil, deve tüyü, açık ve koyu mavi, bilhassa turuncu, kavun içi ve gül kurusuna yeni halılarda rastlamak imkânsızdır. Siyah her iki zaman halılarında da konturlarda kullanılmıştır.

(1) No.lu halıda zemin fıstıki yeşil-

dir. Zemin üzerindeki motif renkleri kırmızı, turuncu, beyaz, açık ve koyu mavi, mor, siyah, nefti yeşil ve sarı olup bordür renkleri ile uyuşma halindedir. Bordürlerde renk biraz daha zenginleşmiş, deve tüyü, kiremidi kırmızı ve gül kurusu gibi renkler de kullanılmıştır. Boncuk dizileri beyaz ve kırmızı olup etrafları siyahla çevrilidir. Koleksiyonumuzdaki eski halılarda renkler birbirine çok yakın hattâ aynıdır. Yalnız (2) No. lu halıda kuvvetli bir sarıya kaçan kavun içi kullanılmıştır. Buna karşılık mavinin tonlarına ve lâciverde bu halıda rastlanılmamaktadır. Mavi ve mavi tonları yerine soluk, açık bir mor mevcuttur. (3) No. lu küçük seccade üzerinde iki çeşit mavi görülmekle beraber yine lâciverde rastlanmaz. (3-4-5) No. lu halıların zeminleri de fıstığı yeşil olmakla beraber tonları değişmiştir. Bu bakımdan (1) No. lu halıya göre diğerlerinin biraz daha geç olduğu anlaşılmaktadır. Zaman geçtikçe kökboyadan elde edilen kırmızı ve çeşitlerinin azalmakta veya kuvvetli ve ahenkli niteliğini kaybetmekte olduğu görülmektedir.

Halılarda bordürler iki ile altı arasında olup, çok değişiklik göstermektedir. Enli bordürlerde kullanılan sular Kocasu, Nacaklı su, Büyük Albay Suyu, Göde İbrahim Suyu, Lâleli Su veya Lâle Suyu, Aklı Su ve Deve Suyu olarak sayılabilir. Dar bordürlerde ise Bulanık, Çingilli Aksu veya Gömlek Yanışı, Motor İzi Suyu, Tutmaç Suyu, Küçük Tutmaç Suyu (iki çeşittir), Kırkızı Toplu Su, Mersin yaprağı Suyu ve Küçük Albay Suyu isimleri altında oldukça değişiklik gösterirler.

Kocası, eski ve yeni Döşemealtı halılarının enli bordürlerinde görülen bir motif dizisidir. Zemin motifi olarak da kullanılmaktadır Ana motif koç boynuzludur. Ana motiflerin aralarını birbirine bağlı "Kıvrım" motifleri doldurmaktadır ki, bunlara "Yantır" ismi ve-

rilmektedir. Kocasu ile yantırlar arasında meydana gelen üçgen boşluklar "Şingır" denilen motiflerle doldurulmuştur. Şingır, Alanya-Akdam köyünün Kuyruğu Ölü, Elmalı-Yuva köyünün Semer olarak isimlendirildiği motife çok benzemektedir. Döşemealtı halılarında hem enli bordürlerde ve hem de zeminde görülmekte olup, yardımcı motiflerdendir Kocasu üzerindeki aynı taşıyan motife dikkat edilecek olursa, zeminde rastlanılan "El" motiflerinden esinlenerek meydana getirildiği anlaşılabilir. Döşemealtı halılarında görülen motiflerin çoğunda olduğu gibi El motifi de tamamen sembolik bir motiftir. (1) (Şekil. 1 a)

Döşemealtının en eski ve köklü bordürü "Deve Suyu"dur. Bu su yeni halılarda enli bordür, eskilerde ise dar bordür olarak görülmektedir. Deve suyunda motif ilk bakışta kuş tesiri bırakmakta fakat köylülerce deveden esinlenerek meydana getirildiği söylenilmekte ve bu isimler anılmaktadır. Hayvan figürleri Türk halılarında yüzyıllardan beri kullanılan motiflerdendir. (2) Bazı bölgelerde ise, Döşemealtında olduğu gibi şekillerini muhafaza ederek devam edegelmişlerdir. Bu motifin son derece güzel bir stilizasyonu vardır. XV. yüzyıla ait bir "Anadolu Marby Halısı" üzerinde görülen hayvan figürü (3)

(1) Macide Gönül, Türk Halılarında Sembolik Şekiller, Türk Folklor Araştırmaları, Ocak 1965, Sayı: 186, Sayfa 3634

(2) — Macide Gönül, Eski Türk Halılarında Hayvan Motifleri, Türk Folklor Araştırmaları, Temmuz 1963, Sayı: 168, Sayfa: 3119

— Oktay Aslanapa-Yusuf Durul, Selçuk Halıları, Ak Yayınları, Türk Süsleme Sanatları Serisi. 2, 1974, Sayfa : 55,56

— Tapıs D'orient, E. Gans-Ruedin, İsviçre 1955, Planche VI.

(3) Oktay Aslanapa-Yusuf Durul, Selçuk Halıları, Sayfa : 62, Tablo : 34

burada belirtilen deve motifini andırmakta, yine Kovanlık köyü ala çuvalları üzerindeki "Teslime Yanışları" ile de benzerlik göstermektedir. (Şek. 2a)

"Nacaklı Su" yeni Döşemealtı halılarında görülmektedir. Bu suda ana motif elibelinde kızlardan ibarettir. Görünüm olarak üçgeni tamamlayan bir şekli vardır. Düz ve ters yerleştirilmek suretiyle bordürü meydana getirirler. Uzun kenarlarda yayvan, kısa kenarlarda ise dar ve uzunca bir şekil göstermektedir. (Şek. 3)

"Göde İbrahim Suyu"nda ana motif tamamen geometriktir. Motifin iki tarafı koç boynuzlu, boynuz köşeleri üçgen dolguludur. Bu motif Döşemealtına Göde İbrahim adında biri tarafından sokulmuş, dolayısıyla motif de bu ismi almıştır. Aynı motife, yine bordürlerde olmak üzere bazı Kafkas ve Orta Asya Türk halılarında da raslanılmaktadır. (4) (Şek. 4)

Bugün, hem enli ve hem de dar bordürlerde çok kullanılan sulardan biri "Büyük Albay Suyu"dur. Yalnız bu su, Döşemealtına ait değil yabancısıdır. Bir albayın Kovanlık köyüne getirdiği halıdan alındığı için bu isim verilmiştir. Aynı su bilhassa İran halılarında çok görülmektedir. (5) Yaprak ve stilize çiçeklerden meydana getirilmiştir. Boşluklara, stilize iri şekiller yerleştirilmek suretiyle gerdanlık biçimini almıştır. (Resim 6. Orta bordür)

(4) Von H. Ropers, Morgenländische Teppiche, Klinkhard Biermann. Braunschweig, 1958. Sayfa : 38, Res. 67

— General Kâzım Dirik, Eski Ve Yeni Türk Halıcılığı Ve Cihan Halı Tipleri Panoraması, Alâeddin Kral Basımevi, İstanbul 1938, Sayfa : 128, Şek : 2

(5) Von H. Ropers, Morgenländische Teppiche, Sayfa : 264, Res. 184

(6) Nigâr Özhan, Bergamada Eski Ve Yeni Halıcılık, Türk Etnografya Dergisi, Sayı : XII-1969, Sayfa : 126, 127

"Lâleli Su" yayvan sapak ve stilize çiçeklerden meydana gelmiştir. Gerdanlık şekline yakındır. Aynı su benzerine, farklı olmakla beraber Lâdik halıları enli bordürlerinde de rastlanılmaktadır. (Resim 16. c)

"Tutmaç Suyu" eski halılarda enli, yenilerde ise dar bordür olarak kullanılmaktadır. Küçük seccadelerde her iki zaman halılarında da enli bordür olarak görülür. Çok kullanılan ve kökü çok eskilere giden bir bordürdür. Verev koyun gözü dizileri arasına yerleştirilmiş iri, sekizgen, çiçek haline sokulmuş yıldızlardan ibarettir. Koyun gözü dizilerine "Boncuk", yıldızlara "Tutmaç topu" ve köşelerdeki üçgen şekillere "Bıçak ucu" denilmektedir. Eski halılarda boncuklar köşeli ve iridir, yenilerde ise beyaz ve kırmızı küçük puanlar şeklindedir. Tutmaç topunun daha küçük şekline zemin motifi olarak da rastlanılmaktadır. Bu takdirde motif "Mersin Yapraklı Topu" olarak isim değiştirmektedir. Bu sudaki boncuk dizilerini Bergama Yürük seccadelerinde de görmek mümkündür. (6) (Şek. 2c)

"Akli Su", üstten ve alttan ince hatlarla birbirine bağlı verev iri dişli yaprakların arasına yerleştirilmiş sekiz köşeli çiçeklerden meydana gelmektedir. Çiçeklerin Döşemealtında yöresel ismi "Top" dur. Bu su genellikle dar bordürlerde kullanılır. Bazan enli bordürlerde görüldüğü için enli bordürler sırasına alınmıştır. Verev iri dişli stilize yapraklar birçok Kafkas halılarında olduğu gibi (7), bir 17. yüzyıl sonu Uşak halısında da görülmektedir. (8) Tesirin, Kafkas tipi Doğu Anadolu halılarından olduğu anlaşılmaktadır. (Resim 11. Enli bordür)

Dar bordürlere gelince, deve suyu

(7) Şerare Yetkin, Türk Halı Sanatı, İş Bankası Kültür Yayınları; 150, İstanbul 1974, Sayfa : 135, Levha : 61

(8) Von H. Ropers, Morgenländische Teppiche, Sayfa : 152, Res : 83

ve tutmaç suyuda eklenmek suretiyle sayıları onu bulmaktadır.

Eskiden beri en fazla kullanılan su "Bulanık"tır. Bordür iki renkte olur ve bu iki rengi beyaz sığır sidiği çizgileri ayırırsa buna Bulanık denilmektedir. Bulanık, bazı Bergama, Mucur halı ve seccadelərində kullanıldığı gibi, bazı Uşak ve Kafkas tipi halılar da da görülmektedir. (9) (Şek. 2a)

Yeni halılarda görülen dar bordürlerden biri "Çingilli Aksu" veya "Gömlek Yanışı"dır. Çingilli Aksu'ya gömlek yanışı denmesinin sebebi, bu suyun tamamen dal-yaprak ve çiçeklerden ibaret oluşu, gömleklerde restlanılan nakışlara benzemesindedir. Aksu kelimesinin eklenmesi ise, motiflerinin beyaz zemin üzerine işlenmesindedir. İç bordür olarak kullanılmaktadır. (Şek. 1b)

Yine yeni halı dar bordürlerinden biri "Motor İzi Suyu"dur. Çingilli Aksu gibi iç bordür olarak kullanılmaktadır. Birbirine paralel, verev kısa hatlardan meydana gelmekte, gerçekten de motorlu bir vasıta lâstiğinin bıraktığı izi andırmaktadır. Aynı su, hatlar biraz daha sık olmak üzere, bazı Kafkas tipi ve Sultan, Lâdik ve İzmir halılarında da görülmektedir. (10) (Resim : 12)

"Küçük Albay Suyu", isminden de anlaşılacağı üzere, Büyük Albay Suyu gibi yabancı ve aynı albayın Döşemealtına getirdiği halıdan alınmış bir bordürdür. Yayvan sapak boşluklarına yerleştirilmiş iri stilize çiçek, küçük üçgen dolgular ve geometrik şekillerden ibarettir. Çok az farkla bazı İran halılarının dar bordürleri Küçük Albay Suyu'

na benzemektedir. (II) (Resim 7. İç Bordür)

"Kırmızı Toplu Su" stilize, sekiz köşeli iri çiçeklerden meydana gelmektedir. Köşeler birleştirilerek birer altıgen haline sokulmuş, iki altıgen arasındaki alt ve üst boşluklar küçük üçgenlerle doldurulmuştur. Kırmızı toplu suyun benzerini çok az farkla bazı Kafkas tipi halılarda görmek mümkündür. (12) (Şek. 6)

"Küçük Tutmaç Suyu" iki şekilde görülmektedir. Birincisinde verev boncuk dizileri arasındaki boşluklar, bu dizilere paralel kalınca hatlarla, ikincisinde ise köşelerde bıçak uçları, ortarlarda stilize küçük çiçeklerle bezelidir. (Şek. 7-8)

"Mersin Yaprığı Suyu" ise Aklı Suyu andırmaktadır. Yalnız daha detaylı işlenmiştir. (Şek. 9)

Yukarıda tanımlanan, eski ve yeni Döşemealtı halılarında görülen (16) çeşit bordürden Kocasulu, Deve Suyu, Tutmaç Suyu, Kırmızı toplu Su ve Küçük Tutmaç Sularının geleneksel ve yöresel motiflerle meydana getirilen bordürler olduğu sonucuna varılmaktadır.

Döşemealtı eski ve yeni halılarında yedi adet zemin kompozisyonu ve halı ismi tesbit edilebilmiştir. Bunlar :

- 1 — Halelli,
- 2 — Toplu,
- 3 — Kocasulu,
- 4 — Dallı,
- 5 — Mihraplı,

(11) General Kâzım Dirik, Eski ve yeni Türk Halıcılığı ve Cihan Halı Tipleri Panoraması, Sayfa : 101, Şek. 13
Von H. Ropers, Morgenländische Teppiche, Sayfa : 218, Res. 164

(12) Ibid, Sayfa : 152, Res. 83

(9) Ibid, Sayfa : 82,83,88,97,114,137 (Tablo)

(10) Ibid, Sayfa : 58,101 (Tablo)
Tapis D'orient, E. Gans-Ruedin, Planche III, Planche v

6 — Akrepli,

7 — Terazili Toplu halılardır.

Bunlar içinde yalnız "Halelli" ismi verilen halıda köşe motifi yoktur. Diğerleri köşe motifli ve iki tarafları mihraplı seccadelerin Döşemealtında rastlanabilecek örneklerindedir. Köşe motifi olarak bir tek motif mevcuttur ki, bu motife "Heybe Suyu" adı verilmektedir. (1c) Eski halı heybelerden alındığı koleksiyonumuzdaki eski Döşemealtı heybelerinden anlaşılmakta ve isim de buradan gelmektedir. Bu durumda, Döşemealtı halıları içinde, elde mevcut örneklerle göre tip olarak en eskilerinin Halelli halılar olduğu sonucu çıkarılmaktadır.

Zemin kompozisyonu bakımından en güzeli Arap, El, Kıvrım, Yantır, Şıngır ve Mersin Yaprığı Toplar'ından meydana gelen "Halelli" halılardır. (Res. 1) Motifler dikkati herhangi bir noktada toplamaksızın zeminde yayılıp, kompozisyonun bordürlerden sonra da devam edeceği hissini uyandırır. Uzun kenarlardan kesik olarak sarkan kıvrımlar, dört tarafta ana nakışın bordürlere varınca kesilmesi bunun en güzel görüntüsüdür. Bu tür kompozisyon şeklinin Döşemealtında tek kompozisyon türü olarak uzun yıllar devam ettiği anlaşılmaktadır.

Zeminde iri, haçvari üç motif boyuna sıralanmışsa, böyle halılara "Toplu Halılar" denilmektedir. Çünkü motifin adı toplumdur. Toplu motiflerinin yanlarındaki boşluklarda "Tırnaklı Çiçek" veya "Dallı" motifleri bulunmaktadır. Zeminin kenarlarında ve merdivenli eğik kenarların iç ve dışlarında "Kıvrım" motifleri sıralıdır. Aralara

Mersin Yaprığı Topları serpiştirilmiştir. (Res. 7)

Kocasu'nun dört adedi, koç boyuzları dışa gelecek şekilde birleştirilerek zemin motifi olarak kullanılmaktadır ki, bu motife de yine Kocasu, bu tür halılara da "Kocasulu Halılar" denilmektedir. Ana motifin ortasındaki nakış "Dolaşık Top" isimini taşır. Kocasu motifleri, birbirlerinden düz kıvrım motifleriyle ayrılan yedi ve sekiz kenarlı şekillerin ortasında bulunmaktadır. Çokgen şekillerin bordürlere yakın yerlerde meydana getirdikleri üçgen boşluklar ise bazı halılarda Şıngır motifi ile doldurulmuştur. (Res. 8.)

Dallı halılar kompozisyonu daha ziyade küçük seccadelerde görülen bir kompozisyondur. Bazan normal boyda halılarda da görülür. Ana motif olan "Dallı" motifine "Tırnaklı Çiçek" de denilmektedir. Motif zemini kaplayacak şekilde büyükçedir. Boşluklara Gömlek Yanışı motifi yerleştirilmiştir. Aynı yerlerde tutmaç topları ve Mersin yaprağı topları da görülebilir. Eğik kenarların iç ve dışları, uzun kenarların içleri kıvrımlıdır. (Res. 9.)

"Mihraplı Halılar" da zemin iki büyük altıgen ve bu altıgenleri birleştiren küçük bir eşkenar dörtgen motifi ile doldurulmuştur. Altıgenlerin içleri Arap, El ve Mersin Yaprığı Topları, eşkenar dörtgen ise Akrep ile bezelidir. Altıgenlerin iç ve dışları, eşkenar dörtgenin dışı kıvrımlıdır. Boşluklarda yine Mersin Yaprığı Topları mevcuttur. (Res. 10.)

"Akrepli Halılar" da kompozisyon aynen Kocasu'lu ve Toplu halılarda olduğu gibidir. Boyuna, üç adet dışları

kıvrımlı ve köşeleri iri çiçekli eşkenar dörtgen içine iri akrep motifleri yerleştirilmiştir. Boşluklarda Mersin Yaprığı Topları mevcuttur. (Res. 11.)

“Terazili Toplu Halılar” a ismini veren de terazili tıp motifidir. Kompozisyon Kocasulu, Toplu ve Akrepli halılarda olduğu gibidir. (Res. 12.)

Eskidenberi devam eden geleneksel motiflerin arasında tutmaç topları, boncuk dizileri, Arap, El ve Kocasulu motifleri örnek olarak verilebilir. Bilhassa tutmaç toplarının tarihinin çok eskilere, asırların öncesine gittiği ve Anadolu'nun birçok dokumacılık merkezinde kullanıldığı bilinmektedir. Bu motife Selçuk halılarında rastlanıldığı gibi, bazı Bergama ve Kafkas halılarında, doğu Anadolu halılarında da rastlanılmaktadır. (13.)

Bugünkü halıların düğümleri daha iridir. Halbuki bir halının değeri aynı zamanda düğümlerinin sıklığı ile de ölçülür. Zamanımızın halılarında bu düğüm sayısı cm. karede 2x2 veya 2x3 olarak verilebilir. Eski halılarda ise bu 3x4 olarak daha sıklaşmaktadır. Düğüm cinsi Gördes'tir. Bölgede dokunun halılarda genellikle bir düğüm sırasında (200) düğüm bulunmakta ve sıkı çalışın bir kimse günde (40) veya (50) sıra düğüm atabilmektedir. Bir düğüm sırasına “Sıyrdım” denilmektedir. Çok yerde “Sındı” denilen hav makasına “Halı makinesi” veya “Halı makası” ismi verilmektedir.

(13) Ibid, Sayfa : 20,131,152

Gn. Kâzım Dirik, Eski ve yeni Türk Halıcılığı ve Cihan Halı Tipleri Panoraması, Sayfa : 15 (Prof. M. Riefstahl'ın notu) Sayfa : 71,75 (Tablo), Sayfa : 121,122 (Tablo : 2b,3c)

Tezgâhlar Istar tipidir. İki dik, iki yatay ağaçtan meydana gelirler. Dik ağaçlara Istar dikmeleri, yataylara ok tabir olunur. (Alt ok, üst ok.) Ortada gücü vardır. Gücünün üstündekine Varrangelen ağacı, altta çözümlerin bağlandığı çubuğa Çözgü çubuğu, üsttekinde üst çubuk denilmektedir. Alt oku çevirmeğe yarayan kola Burağ Kazık veya çevirme kolu adı verilmektedir.

Bazı merkezlerde, halı dokunurken yararlanılan Örnek Kâğıdına Döşemealtında rastlanılmamakta, halıyı dokuyan kimse veya kimseler bütün şekilleri mihaniki bir hareket ve ustalıkla meydana getirmektedirler.

Bugünkü halılarda çok ensiz, bir veya birkaç cm. olarak bırakılan, kısa kenarlarda saçaklara geçmeden evvelki kilim kısımları eski halılarda daha geniş bırakılmakta ve bu genişlik 10-15 Cm.yi bulmaktadır. Buna diğer Türkmen oymaklarında da rastlanılmaktadır.

Bugün Anadolu'nun bir çok halı merkezinde olduğu gibi Döşemealtı halıcılığında da, eski ve klâsik güzellikteki esaslardan uzaklaşma olduğu ve bu uzaklaşmada en mühim rolü boyaların oynadığı belirtilmişti. Bu bakımdan, sentetik boyaları mümkün olduğu kadar az kullanmak ve düğüm sıklığında da eski halıların düğüm sayısını tekrarlamak Döşemealtını eski güzellikteki halılara götürmek için kâfi gelecektir. Döşemealtında renk ve düğüm sayısı hariç belirli bir değişiklik yoktur. Eski motifler en küçük bir bozulma göstermeden devam etmektedir. Bazı yabancı motifler girmiştir. Bunun yanında toplu ve köşe motifleri, tırnaklı çi-

çekler 60-70 yıldan beri kullanılan motiflerdir.

Halıların vatanının Orta Asya Türk bölgeleri olduğu bilinmektedir. (14) Türklerden önce Anadolu'da halı sanatının bilinmediği (15), Anadolu'ya aşiret

ve oymaklar vasıtasıyla girdiği bir gerçektir. Buna göre Türk halı sanatının kökenini, boya ve bilhassa motif hususunda Türk oymak ve aşiretlerinde aramak lâzımdır. (16) ki Döşemealtı bu merkezlerden biridir.

---

(14) Ibid, Sayfa : 7

(15) Şerare Yetkin, Türk Halı Sanatı, Sayfa : 11

---

(16) Doç. Dr. M. Kemal Özergin, Halı, Türk Folklor Araştırmaları, 1974, C. 15, Sayı: 297, Sayfa : 6937

